בס"ד

הלילה \ הרב דוד זריצקי זצ"ל

הַלַּיְלָה – יוֹשֵׁב כָּל הַלַּיְלָה וְסוֹפֵר אֶת הַכּוֹכָבִים.

אֵין הוּא אוֹהֵב אוֹתָם, הֵם דּוֹקְרִים אֶת גּוּפוֹ . הוּא- מְסֻרְבָּל אִיטִי מַקִּיף וְעַמְקָן, אוֹהֵב אֶת הַבְּדִידוּת וְאֶת הַדּוּמְיָה, וְהֵם פְּזִיזִים רַקְדָנִים, פַּזְלָנִים , אַף פַּעַם אֵינָם עוֹמְדִים בְּמָקוֹם אֶחָד, אֶלָּא מְפַזָּזִים וּמְכַרְכְּרִים זֶה מוּל זֶה, קוֹרְצִים עֵינַיִים לְכָל מִי שֶׁנִּקְרֶה בְּדַרְכָּם, מַשְׁלִים אֲנָשִׁים תְּמִימִים לְסִיפּוּרֵי הַבַּדִּים שֶׁלָּהֶם, חַיִּים תָּמִיד בְּחַבְרוּתָא וְסַקְרָנִיִּים הֵם שֶׁאֵין כְּמוֹתָם בְּכָל הַבְּרִיאָה כֻּלָּהּ.

וְהֵם מְצִיצִים לְתוֹךְ עֵינָיו שֶׁל הַלַּיְלָה וּמְחַפְּשִׂים תַּעֲלוּמוֹת, וְהוּא מִתְפַּתֵּל תַּחַת מַבָּטָם הַחַד וְהַחַיְכָנִי -כְּנַחַשׁ. הוּא מִתְכַּוֵּוץ כַּאֲשֶׁר יַרְשֶׁה לוֹ גּוּפוֹ הֶעָנָק הַמְּסֻרְבָּל לְבַל יִרְאוּ הַכּוֹכָבִים פְּנִימִיּוּתוֹ וְיֵלְכוּ לְקַשְׁקֵשׁ בֵּין הַמֻּטְאוֹרִים דְּבָרִים שֶׁל מָה בְּכָךְ.

וְהוּא סוֹפֵר אוֹתָם כְּדֵי לְחַפּוֹת עַל שִׁעֲמוּמוֹ וְאוּלַי כְּדֵי שֶׁיֵּדַע מַהוּ מִסְפַּר אוֹיְבָיו.

לִפְעָמִים הוּא אַף פּוֹנֶה אֶל הַלְּבָנָה, זוֹ הַקּוֹרַעַת אֶת בְּשָׂרוֹ בְּמַסְרֵקוֹת לוֹבֶן, זוֹ הַמּוֹצִיאָה מִמֶּנּוּ אֶת חִיּוּתוֹ וְהוּא מִתְחַנֵּן:

צַוֵּוי לְצִוּוֹתֵךְ לְהַנִּיחַ אֶת חִיּוּכָם וְלֹא לְהַבִּיט יָשָׁר בְּפָנַי, כִּי אֵינִי סוֹבֵל זֹאת , וְהִיא מְחַיֶּכֶת חִיּוּךְ עָנוּג וְשָׂלֵו:

וַהֲרֵי הַחַיִּים שֶׁלָּהֶם עֲלִיצוּת, וְהֵם תַּבְלִין לָךְ, אַחֶרֶת הָעוֹלָם כֻּלּוֹ הָיָה הוֹפֵךְ לְלַיְלָה בְּשָׁעַת שְׁלִיטָתֵךְ .

וְכָכָה יוֹשֵׁב לוֹ הַלַּיְלָה כָּל הַלַּיְלָה וְסוֹפֵר אֶת הַכּוֹכָבִים וּכְשֶׁבָּא זְמַנּוֹ לְהִיפָּטֵר מִן הָעוֹלָם עֲדַיִין הוּא סוֹפֵר וְסוֹפֵר...

- **וְהַכּוֹכָבִים מְחַיְכִים לִקְרַאת הַמָּחָר----**

הלילה – רשימה אלגורית

אלגוריה – הדמויות המדברות בה ,הם על צד הדמיון וכוונתם להאיר נושא עצמי אחר.

ברשימה- מתואר מאבק

צד א' – הלילה

צד ב' – הכוכבים והלבנה [באה לעזרתם]

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
חינוך חרדי

מקור השראה

בראשית א' ט"ז : "ויעש אלוקים ...שני המאורות הגדולים את המאור הגדול למממשלת היום ואת המאור הקטון לממשלת הלילה "

"שווים נבראו ונתמעטה הלבנה על שקטרגה ואמרה: אי אפשר לשני מלכים שישמשו בכתר אחד, ואת הכוכבים- ע"י שמיעט את הלבנה , הרבה צבאיה להפיס דעתה"- רש"י

מיון ראשוני

צטטי ביטויים מתאימים

הלילה	קונוטציה חיובית	קונוטציה שלילית

הלבנה	קונוטציה חיובית	קונוטציה שלילית

הכוכבים	קונוטציה חיובית	קונוטציה שלילית

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
חינוך חרדי

רובד סמוי לאלגוריה

תמונת מצב – תקופת מלחמה- שבירת שגרה, חרדות, צריכת מידע, מגבלות ,

אפס מעש וכיו"ב

<u>תגובת טיפוס ה"לילה"</u>

<u>תגובת טיפוס ה"כוכבים"</u>

<u>האיזון המוצע ע"י הלבנה</u>

דברי סיכום והכוונה

ללילה החשוך, הכבד מיוחסות תכונות של עמקנות, ריכוז , שקט, ועצמאות ,לעומת זה מתוארות אצלו גם תכונות שליליות כמו סרבול, בדידות ,התרחקות קיצונית מחברה ועוד. לעומתו הכוכבים מסתמנים כקלי דעת, שטחיים, תזזיתיים ושקופים מצד אחד אך מצד שני עליזים , סקרנים חייכנים . הלבנה ממליצה למזג בין שניהם , גם לחשוב להתעמק ולספור ומידי פעם לשחוק ולחייך.

תארו תמונת מצב נוספת לאלגוריה זו

סיום האלגוריה – הלילה ממשיך לספור גם כאשר בא זמנו להיפטר מין העולם- עיסוק בהווה מבלי חשיבה עתידית.

והכוכבים- מחייכים לקראת המחר – ההסתכלות האופטימית, עבודת ה' בשמחה מניבה תוצאות עתידיות .

שדות סמנטיים

יחסו למושגים הבאים [מתוך הרשימה] שדה סמנטי מתאים, סמנו כמה מושגים נבחרים אותם תאמצו כדרך חיים בכלל ובשעה קשה זו בפרט

דוקרים ----------

דוממים----------

מפזזים----------

רקדנים----------

מחייכים----------

מתפתלים ----------

עמקנים ----------

סופרים ----------

מתכווצים ----------

הבחירה שלכם

---------- ----------

<u>מאפיינים ספרותיים</u>

האנשות

הלילה סופר, פונה אל הלבנה, מתחנן אליה... אוהב בדידות, אוהב שקט הכוכבים דוקרים ,קורצים בעיניהם,סקרנים ,מציצים לעיניו של הלילה ,רואים הלבנה-סורקת את בשרו.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
חינוך חרדי

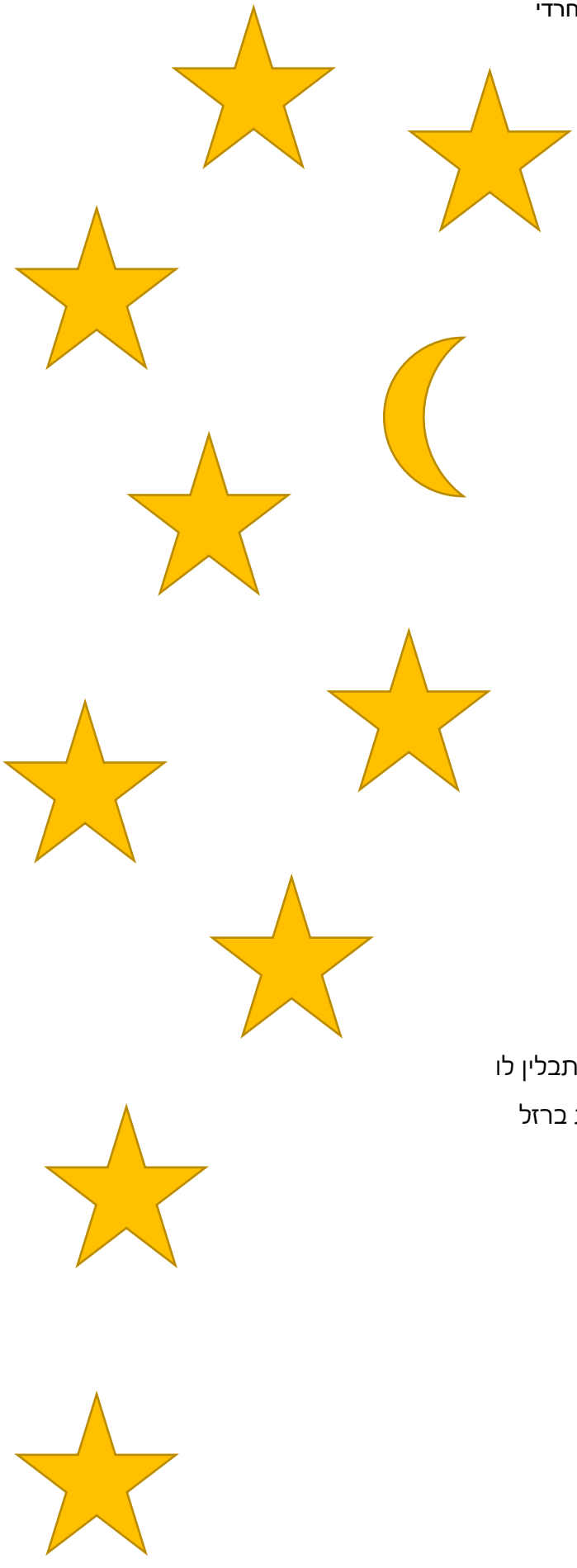

מטאפורות

עיניו של הלילה

בשרו של הלילה

גופו הענק של הלילה

מסרקות לובן

דימוי

מתפתל כנחש

כלי ניתוח

דו שיח [דיאלוג]

דו שיח סמוי בין הלילה לכוכבים

דו שיח ממשי בין הלבנה ללילה

סגירת מעגל [אינקלוזיו]

הלילה יושב כל הלילה וסופר את הכוכבים

וככה יושב לו....וסופר את הכוכבים

ניגודים

בדידות מול חברתיות

התכווצות מול שחרור

שקט מול פטפטנות

הרמזים מין המקורות

והם תבלין לך – בראתי יצר הרע בראתי תורה תבלין לו

מסרקות לובן- ר' עקיבא סרקו בשרו במסרקות ברזל

מפזזים ומכרכרים – דוד המלך לארון ברית ה'

חיים בחברותא- או חברותא או מיתותא